

En taxiförare väckte talan mot sin före detta arbetsgivare, ett taxibolag, med krav på obetald lön. Arbetsgivaren invände att lön betalats bl.a. genom att taxiföraren fått behålla kontantersättningar från kunder i taxirörelsen. Fråga om vem av parterna som har bevisbördan vid tvist om betalning, redovisning, av de omtvistade kontantersättningarna har skett. Även fråga om lönebetalning skett på annat sätt. Vidare fråga om rättegångskostnadernas fördelning.

PostadressBox 2018
103 11 Stockholm**Besöksadress**

Stora Nygatan 2 A och B

Telefon

08-617 66 00

Telefax

08-617 66 15

kansliet@arbetsdomstolen.se
www.arbetsdomstolen.se**Expeditionstid**

måndag–fredag

09.00–12.00

13.00–15.00

ARBETSDOMSTOLENDOM
2018-12-19
StockholmDom nr 79/18
Mål nr B 12/18**KLAGANDE**

Sollentuna Cab AB i konkurs, 556724-7753, Box 6066, 192 06 Sollentuna
Ombud: advokaten Anita Bigosinska, Advokatfirman Bigosinski, Karlavägen
47 B, 114 49 Stockholm

MOTPART

E.K.

Ombud och rättshjälpsbiträde: advokaten Kjell Nordenås, Juristhuset-Lawhouse
Advokatfirman Sjöström AB, Box 2106, 103 13 Stockholm

SAKEN

lönefordran

ÖVERKLAGAD DOM

Attunda tingsrätts dom den 3 januari 2018 i mål T 7479-16

Tingsrättens dom, se bilaga.

Yrkanden m.m.

Sollentuna Cab AB i konkurs (bolaget) har yrkat att Arbetsdomstolen, med ändring av tingsrättens dom, ska ogilla E.K:s vid tingsrätten förda talan och befria bolaget från skyldighet att betala ersättning för E.K:s kostnader vid tingsrätten.

E.K. har motsatt sig ändring av tingsrättens dom.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Arbetsdomstolen.

E.K. har vidare, för det fall bolaget skulle få bifall till sin talan i Arbetsdomstolen, yrkat att bolaget solidariskt med dess ställföreträdare A.K. ska ersätta hans rättegångskostnad vid tingsrätten och i Arbetsdomstolen i enlighet med 18 kap. 6 och 7 §§ rättegångsbalken. I andra hand har E.K. gjort gällande att Arbetsdomstolen ska förordna att vardera parten ska stå sin kostnad såväl vid tingsrätten som i Arbetsdomstolen enligt 5 kap. 2 § arbetstvistlagen.

Under handläggningen i Arbetsdomstolen har bolaget försatts i konkurs och konkursförvaltaren meddelat att konkursboet inte avser inträda i rättegången vid sidan av bolaget.

Parterna i kollektivavtalet Taxiavtalet – förare har i enlighet med 5 kap. 1 § andra stycket arbetstvistlagen beretts tillfälle att yttra sig i målet.

Målet har avgjorts efter huvudförhandling. Vid denna har ljud- och bildupptagningarna av den muntliga bevisningen vid tingsrätten spelats upp. Parterna har åberopat samma skriftliga bevisning som vid tingsrätten. Som grund för och till utveckling av sin talan i Arbetsdomstolen har parterna i allt väsentligt anfört detsamma som antecknats i tingsrättens dom.

Domskäl

Tvisten

Parterna är överens om följande. E.K. var periodvis anställd som taxiförare hos bolaget under åren 2009–2014. Han fick lön dels genom insättning på sitt bankkonto, dels genom att bolagets ägare och ställföreträdare, A.K., betalade vissa räkningar åt honom.

E.K. har emellertid gjort gällande att bolaget inte betalat hela den lön som han haft rätt till utan att 450 707 kr återstår att betala. Tvistefrågan i målet är om bolaget ska betala ytterligare lön till E.K.

Har E.K. behållit kontanter som förskott på lön?

E.K. har som taxiförare tagit emot kontant betalning av kunder på bolagets vägnar. Bolaget har gjort gällande att E.K., av de kontanter som han därvid fått, behållit 318 759 kr som förskott på sin lön. E.K. har invänt att det är felaktigt att han skulle ha behållit kontantbetalningar till detta belopp. Han har gjort gällande att han till bolaget har redovisat samtliga kontanter som kunderna har lämnat till honom som betalning för taxiresor.

Fråga är först om E.K. tagit emot 318 759 kr i kontanter av taxikunder som bolaget har påstått.

Av de lönespecifikationer som åberopats framgår vilka belopp som E.K. totalt ska ha mottagit som betalning av taxikunder, den andel av betalningen som varit kontanter och den lön som ska ha utbetalats sedan avdrag gjorts för de kontanter som inte redovisats till bolaget. Vissa belopp i lönespecifikationerna stämmer överens med utbetalningar som återfinns i utdrag från bolagets bankkonto.

E.K. har vitsordat uppgifterna i de olika lönespecifikationerna angående totalt mottagna belopp och löneberäkningen men bestritt att uppgifterna om mottagna kontanter är riktiga. Han har gjort gällande att lönespecifikationerna kan innehålla felaktiga uppgifter i detta avseende eftersom de är upprättade av bolaget och han bedömer att han mottagit betydligt mindre kontanter än vad som framgår av lönespecifikationerna. Han har dock inte kunnat redogöra närmare för hur stor kontanthandlingen varit.

Enligt bolaget har E.K:s lön utbetalats på olika sätt, däribland genom kontoinsättningar från bolagets bankkonto. I utdrag från bolagets konto återfinns också vissa belopp som helt stämmer överens med påstådd löneutbetalning enligt

lönespecifikationer. Det är belopp som avser juni 2009, januari 2012 och februari 2012.

Enligt Arbetsdomstolens mening finns det inte skäl att ifrågasätta uppgifterna i lönespecifikationerna om kontant betalning. Uppgifterna stämmer överens med tre av de kontoutdrag som åberopats. Det har inte framkommit något som talar för att bolaget fört in falska uppgifter i sin bokföring långt innan tvisten inleddes. Det är därför visat att E.K. mottagit kontant betalning med de belopp som anges i lönespecifikationerna.

Fråga är då om E.K. redovisat dessa kontanter till bolaget eller om han behållit dem som förskott på lön.

I normalfallet anses det ankomma på den som gör gällande att betalning har skett, att visa detta. Denna princip grundas främst på att den som verkställer en betalning i allmänhet har goda möjligheter att säkra bevisning härom, t.ex. genom att kräva kvitto eller annan form av betalningsbekräftelse. Däremot är det typiskt sett förenat med stora praktiska svårigheter att föra bevisning om motsatsen, dvs. att betalning inte har skett. När arbetstagare har en skyldighet att redovisa mottagna kontanter till arbetsgivaren har dock arbetsgivaren att upprätta rutiner kring hur kontanthantering och redovisning ska ske, så att det framgår om redovisning av kontanta medel skett eller inte. Om arbetsgivaren inte har några sådana rutiner, åligger det arbetsgivaren att visa att arbetstagaren underlåtit att redovisa kontantersättningarna (AD 2012 nr 88).

Av A.K:s uppgifter, vilka bekräftats av taxiförarna M.S.P. och D.F., framgår att bolaget haft en rutin som innebar att taxiförarna kunde välja mellan att behålla de kontanter som kunderna lämnat eller att redovisa dem till bolaget. Av deras uppgifter framgår vidare följande. Bolaget var anslutet till Taxi Stockholm. De medel som kördes in kontant registrerades i taxibilens taxameter. Dessa uppgifter förmedlades därmed även till Taxi Stockholm. Taxi Stockholm lämnade sedan en rapport till bolaget om hur stor kontantbetalningen varit. Om beloppet inte redovisades till bolaget av föraren, räknades det av från lönen. Med hänsyn till denna ordning kvitterade bolaget inte särskilt de kontanter som taxiförarna valde att behålla. För det fall taxiföraren valde att redovisa kontanterna till bolaget, fick de dock alltid en kvittens. Taxiföraren fick därefter en lönespecifikation där det framgick hur mycket kontanter som kunderna betalat under perioden och hur mycket som redovisats till bolaget.

Den i målet redovisade metoden är, enligt arbetsgivarorganisationen Transportföretagen, sedvanlig i branschen. Svenska Transportarbetareförbundet har avstått från att yttra sig.

Enligt Arbetsdomstolens mening visar utredningen att bolaget haft en rutin för hur kontohantering och redovisning skulle ske. Enligt rutinen kunde taxiförarna dels månad för månad kontrollera uppgifterna i lönespecifikationer, dels skulle de få kvittenser när de redovisade kontanter till bolaget. Situationen är därmed sådan att det är E.K. som ska visa att han redovisat mottagna kontanter till bolaget, vilket han har påstått att han har gjort.

E.K. har berättat att han löpande lämnade de kontanter, som han erhållit i betalning av taxikunder, till A.K. endera direkt till honom eller i hans brevlåda men att E.K. inte fick någon kvittens på detta. A.K. har uppgett följande. E.K. lämnade inte över några kontanter till bolaget. När en förare redovisade kontanter skedde det inte genom att lämna ett kuvert i brevlådan utan – huvudsakligen – på kontoret, där pengarna räknades och kvittens skrevs.

Av en lönespecifikation framgår att E.K. vid ett tillfälle redovisat kontanter, nämligen 2 009 kr i mars 2009. Detta är enligt samma lönespecifikation beaktat vid löneutbetalningen.

Med beaktande av de rutiner som gällde och de uppgifter som A.K. lämnat, finner Arbetsdomstolen inte att E.K. har visat att han till bolaget redovisat de kontanter som enligt lönespecifikationerna kvarstår som oredovisade.

Bolaget har gjort gällande att E.K. under den aktuella perioden behållit kontanter om 318 759 kr som förskott på sin lön. Beloppet stöds av uppgifter i lönespecifikationerna. Enligt dessa är det totala beloppet dock 319 386 kr. Enligt Arbetsdomstolens mening är det därmed visat att E.K. erhållit förskottslön med 318 759 kr avseende behållna, mottagna kontanter, vilket är det belopp bolaget påstår att han har fått.

Har bolaget betalat ytterligare lön?

Bolaget har gjort gällande att E.K. erhållit ytterligare lön genom att det satt in pengar till E.K. på Es.K:s och M.S:s bankkonton, genom att bolagets ställföreträdare gett E.K. ytterligare kontanter och betalat E.K:s privata räkningar samt genom ytterligare ospecificerade utbetalningar.

A.K. har uppgett att en del av E.K:s lön betalades till hans bror Es.K:s bankkonto i enlighet med instruktioner från E.K. Dessa uppgifter stöds av kontoutdrag från bolaget. Där finns fyra poster med bl.a. anteckningen ”lön” och till belopp som överensstämmer med den lön som E.K. enligt lönespecifikationerna skulle ha erhållit månaden dessförinnan. Tre av posterna är dessutom märkta med den månad som lönen ska ha avsett. Detta talar med styrka för att dessa fyra poster på 7 103 kr (bokfört 8 juni 2012), 8 723 kr (bokfört 10 juli 2012), 8 961 kr (bokfört 8 augusti 2012) och 11 346 kr (bokfört 12 september 2012), totalt 36 133 kr, utgjort lön till E.K. Det har inte framkommit i målet att Es.K. skulle ha arbetat för bolaget. Varken E.K. eller Es.K. har kunnat lämna en trovärdig förklaring till vad beloppen skulle ha avsett annat än lön från bolaget till E.K. A.K:s uppgifter om att han gjort utbetalning av E.K:s lön till Es.K:s konto på uppdrag av E.K., får sådant stöd av utredningen i övrigt att Arbetsdomstolen sätter tilltro till dessa uppgifter. Arbetsdomstolen anser därför att det är visat att ovan nämnda fyra belopp har utgjort lönebetalning till E.K.

I övrigt delar Arbetsdomstolen tingsrättens bedömning att bolaget inte visat att det betalat någon ytterligare lön till E.K. under åren 2009–2014, varken genom insättning på Es.K:s konto eller på annat sätt.

Hur mycket lön återstår att betala?

E.K. har gjort gällande att han har rätt till ytterligare lön med 450 707 kr för perioden 2009–2014. Arbetsdomstolen har ovan funnit att han redan fått lön med 318 759 kr genom kontantbetalningar, som inte redovisats till bolaget, och genom att 36 133 kr betalats till hans bror Es.K:s bankkonto. Bolaget ska därför betala resterande 95 815 kr till E.K. Tingsrättens dom ska därför ändras i enlighet härmed.

Ränta

E.K. har yrkat ränta enligt 6 § räntelagen på följande belopp.

- a) 58 548,64 från den 25 december 2009,
- b) 17 278 kr från den 25 december 2010,
- c) 54 810,64 kr från den 25 december 2011,
- d) 144 094,87 kr från den 25 december 2012,
- e) 135 034,55 kr från den 25 december 2013, och
- f) 40 940 kr från den 25 december 2014, allt till dess betalning sker.

Bolaget har vitsordat att ränta ska beräknas på respektive års lönefordran enligt 6 § räntelagen från den 25 december respektive år.

I målet är utrett att bolaget betalt följande lönebelopp till E.K.

- a) 64 741 kr år 2009,
- b) 23 102 kr år 2010,
- c) 39 032 kr år 2011,
- d) 118 786 kr år 2012,
- e) 100 656 kr år 2013, och
- f) 8 575 kr år 2014.

Bolaget har således betalt mer lön än de lönebelopp som E.K. har yrkat avseende åren 2009 och 2010 men mindre än de belopp han yrkat för resterande år. På grund av dessa löneförskott har det inte återstått någon fordran som ränta kan löpa på för åren 2009 och 2010. Detta överskott ska, enligt Arbetsdomstolens mening, avräknas på den nästkommande lönefordran, dvs. för år 2011.

Bolaget har påstått att E.K. tagit emot kontanta medel från taxikunder om 318 759 kr. Enligt lönespecifikationerna är det totala beloppet dock 319 386 kr. Differensen, 627 kr, har domstolen dragit av från beloppet 9 202 kr belopp som funnits utrett som betalt för år 2014 ($9\,202 - 627 = 8\,575$ kr).

Sammanfattningsvis finner Arbetsdomstolen att bolaget ska betala ränta enligt 6 § räntelagen på 3 762,28 kr för 2011, på 25 308,87 för 2012, på 34 378,55 kr för 2013 och på 32 365 kr för 2014.

Rättegångskostnader och rättshjälp

Den bedömning som Arbetsdomstolen har gjort innebär att parterna ömsom har vunnit och förlorat.

E.K. har i Arbetsdomstolen, för det fall han skulle anses ha tappat målet, i första hand yrkat att bolaget och A.K. solidariskt ska ersätta hans rättegångskostnader såväl vid tingsrätten som i Arbetsdomstolen enligt 18 kap. 6 och 7 §§ rättegångsbalken på grund av hur de fört processen i båda instanserna. I andra hand har han yrkat att vardera parten ska svara för sin rättegångskostnad såväl vid tingsrätten som i Arbetsdomstolen enligt 5 kap. 2 § första stycket arbetstvistlagen, då han haft skälig anledning att få saken prövad.

Bolaget har motsatt sig att Arbetsdomstolen ska pröva yrkandet om solidariskt betalningsansvar då yrkandet framförts först i Arbetsdomstolen.

Enligt 18 kap. 6 § rättegångsbalken är en part, som vållat kostnad för motparten genom bl.a. påstående eller invändning som han insett eller bort inse sakna fog, eller annorledes genom vårdslöshet eller försummelse föranlett uppskov i målet, skyldig att ersätta den kostnaden oavsett hur övriga rättegångskostnader ska fördelas. Om partens ställföreträdare genom vårdslöshet eller försummelse vållat sådan kostnad, får domstolen enligt 18 kap. 7 § rättegångsbalken förplikta ställföreträdaren att jämte parten ersätta kostnaden, även om något sådant inte yrkats. Domstolen ska, enligt 18 kap. 14 § andra stycket rättegångsbalken, självant pröva frågor om tillämpningen av dessa bestämmelser. Arbetsdomstolen är därmed inte förhindrad att även pröva om bolagets och A.K:s agerande vid tingsrätten utgör skäl för att de solidariskt ska ersätta E.K:s rättegångskostnad där.

Frågan är då om bolaget och A.K. agerat på ett sådant sätt vid tingsrätten eller i Arbetsdomstolen att de ska förpliktas att solidariskt betala för E.K:s rättegångskostnader.

E.K. har gjort gällande följande. A.K. har varit försumlig när han i egenskap av ställföreträdare för bolaget framfört grunder som han insett saknat fog, ändrat och lagt till grunder för bolagets bestridande samt bytt ombud vid flera tillfällen. Han har därmed gett upphov till att målets avgörande fördröjts och ökade kostnader för E.K. A.K. har vidare åberopat en ny grund efter att målet överklagats till Arbetsdomstolen, som avvisats, samt försatt bolaget i konkurs en kort tid före huvudförhandlingen men ändå valt att driva processen vidare till huvudförhandling.

Bolaget har bestritt att A.K. varit vårdslös och anfört följande. Lönekraven framställdes först flera år efter att anställningen avslutats. Det har därför tagit tid att gå igenom bokföringen för att bemöta E.K:s krav. Ombudsbyten har inte skett för att fördröja processen. Bolaget har inte försatts i konkurs av någon annan anledning än att det var på obestånd.

Arbetsdomstolen gör följande bedömning.

Av handlingarna i målet framgår att båda parter haft svårighet att utreda omfattningen av E.K:s löneanspråk. Missförstånd har uppstått på grund av att E.K. och bolagets ställföreträdare A.K. tvistat i andra frågor och av att E.K. väntat lång tid med att göra gällande sina anspråk mot bolaget. Arbetsdomstolen bedömer mot bakgrund av detta att bolaget inte agerat på sådant sätt vid tingsrätten att det ska ersätta E.K:s rättegångskostnader enligt 18 kap. 6 § rättegångsbalken. Det finns

därmed inte heller laglig grund att förplikta A.K. att svara för rättegångskostnaderna solidariskt med bolaget enligt 18 kap. 7 § rättegångsbalken.

Bolaget har i huvudsak vunnit framgång med sitt överklagande och det finns inte skäl att i övrigt ifrågasätta bolagets och A.K:s bedömning av processläget. A.K. och bolaget bedöms därför varken genom att försätta bolaget i konkurs eller driva processen vidare ha agerat vårdslöst eller försumligt.

Vad gäller att bolaget åberopat en ny grund i Arbetsdomstolen, som avvisats, krävs för ersättningskyldighet att partens vårdslöshet eller försummelse vållat uppskov i målet eller på annat sätt förorsakat motparten kostnader.

Det har inte framkommit att E.K. haft några särskilda kostnader med anledning av att bolaget åberopat nya omständigheter i Arbetsdomstolen. Arbetsdomstolen bedömer därför att det inte heller med anledning av att bolaget åberopat en ny grund i Arbetsdomstolen, som avvisats, finns skäl att förplikta bolaget och A.K. att ersätta E.K:s rättegångskostnad.

E.K. har i andra hand yrkat att vardera parten ska svara för sin rättegångskostnad såväl vid tingsrätten som i Arbetsdomstolen eftersom han haft skälig anledning att få saken prövad.

Enligt 5 kap. 2 § första stycket arbetstvistlagen kan rättegångskostnaderna i en arbetstvist kvittas mellan parterna, om den part som har förlorat målet hade skälig anledning att få tvisten prövad. Avsikten med regeln är att den ska kunna tillämpas både när rättsfrågorna och bevisfrågorna varit osäkra (se t.ex. AD 1981 nr 46). Skälig anledning att få tvisten prövad kan vara att båda parter, när de utgörs av organisationer, har ett gemensamt intresse av en auktoritativ tolkning av rättsläget, oavsett hur utgången kan komma att bli. Det kan också vara fråga om att utgången varit en följd av omständigheter som tidigare varit obekanta för den part som förlorat målet eller att rättsläget varit svårbedömt. Det kan anmärkas att det av Arbetsdomstolens praxis framgår att det är relativt ovanligt att omständigheterna är sådana att kvittning enligt den nu nämnda bestämmelsen medges. Detta gäller särskilt beträffande andra mål än kollektivavtalstvister.

Förhållandena i målet är, enligt Arbetsdomstolens mening, inte sådana att E.K. kan anses ha haft skälig anledning att få saken prövad på sådant sätt som avses i den särskilda regeln i arbetstvistlagen om kvittning av rättegångskostnader.

E.K. har vunnit bifall till ungefär en femtedel av sin talan och ska därför, enligt Arbetsdomstolens mening, ersätta cirka två tredjedelar av bolagets rättegångskostnader vid tingsrätten och i Arbetsdomstolen, såvitt kostnaden skäligen varit påkallad för att tillvarata bolagets rätt.

Bolaget har vid tingsrätten yrkat ersättning med sammanlagt 355 276 kr, varav 285 276 kr avser tidigare ombuds arbete, 64 000 kr det nuvarande ombudets arbete och 6 000 kr tidspillan. Vidare har bolaget i Arbetsdomstolen yrkat ersättning med 62 000 kr. Hela det beloppet avser ombudsarvode. Vid huvudförhandlingen i Arbetsdomstolen frånföll bolaget yrkande om mervärdesskatt.

E.K. har vitsordat yrkad ersättning vid tingsrätten med hälften av arvudet för det tidigare ombudet 142 638 kr (285 276/2) samt hela beloppet 70 000 kr för ombudsarvode och ersättning för tidsspillan till Anita Bigosinska. E.K. har vitsordat yrkad ersättning i Arbetsdomstolen.

Yrkad ersättning avseende ombudsarvode till Anita Bigosinska är således vitsordad. Med hänsyn till målets omfattning och art finner Arbetsdomstolen att en skälig ersättning för bolagets ombudskostnader vid tingsrätten avseende tidigare ombudsarbete uppgår till 200 000 kr. E.K. ska ersätta bolagets rättegångskostnad vid tingsrätten med cirka två tredjedelar av 270 000 kr dvs. 180 000 kr. Han ska ersätta bolagets rättegångskostnad i Arbetsdomstolen med cirka två tredjedelar av 62 000 kr dvs. 41 300 kr.

Den av Kjell Nordenås begärda ersättningen enligt rättshjälpslagen bedöms vara skälig och Arbetsdomstolen tillerkänner honom därför ersättning enligt rättshjälpslagen med yrkat belopp.

Vid denna utgång ska rättshjälpskostnaderna såväl vid tingsrätten som i Arbetsdomstolen stanna på staten. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet härmed.

Domslut

1. Arbetsdomstolen ändrar punkten 1 i tingsrättens domslut på så sätt att Sollentuna Cab AB i konkurs ska till E.K. betala lön med 95 815 kr samt ränta enligt 6 § räntelagen på
 - a) 3 762,28 kr från den 25 december 2011,
 - d) 25 308,87 kr från den 25 december 2012,
 - e) 34 378,55 kr från den 25 december 2013,
 - f) 32 365 kr från den 25 december 2014,allt till dess betalning sker.
2. Arbetsdomstolen ändrar punkten 3 i tingsrättens domslut på så sätt
 - att Sollentuna Cab AB i konkurs befrias från skyldigheten att betala ersättning för E.K:s rättegångskostnad vid tingsrätten, samt
 - att E.K. förpliktas att ersätta Sollentuna Cab AB i konkurs för dess rättegångskostnad vid tingsrätten med 180 000 kr, varav 176 000 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen på det förstnämnda beloppet från den 3 januari 2018.
3. Arbetsdomstolen ändrar punkten 4 i tingsrättens domslut på så sätt att E.K:s rättshjälpskostnader vid tingsrätten ska stanna på staten.
4. E.K. ska ersätta Sollentuna Cab AB i konkurs i för dess rättegångskostnad i Arbetsdomstolen med 41 300 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från dagen för denna dom till dess betalning sker.
5. Arbetsdomstolen fastställer ersättning enligt rättshjälpslagen åt Kjell Nordenås för det biträde han lämnat E.K. i Arbetsdomstolen till 52 206 kr, varav 39 411 kr avser arbete, 1 245 kr tidsspillan, 1 109 kr utlägg och 10 441 kr mervärdesskatt. Denna kostnad ska stanna på staten.

Ledamöter: Karin Renman, Peter Syrén, Kerstin G Andersson, Claes Frankhammar, Katarina Novák, Carina Lindberg och Jörgen Andersson. Enhälligt.

Rättssekreterare: David Sandström

Bilaga

Tingsrättens dom (ledamot: Håkan Lundquist)

BAKGRUND

Sollentuna CAB AB (fortsättningsvis CAB), som företräds av A.K., bedriver taxirörelse. E.K. var under åren 2009-2014 periodvis anställd hos bolaget som taxichaufför. Tvist föreligger mellan parterna om huruvida E.K. har fått ut full lön för sitt arbete.

YRKANDEN M.M.

E.K. har yrkat att CAB till honom ska betala lön med 450 707 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen på

- a) 58 548,64 kr från den 25 december 2009,
 - b) 17 278 kr från den 25 december 2010,
 - c) 54 810,64 kr från den 25 december 2011,
 - d) 144 094,87 kr från den 25 december 2012,
 - e) 135 034,55 kr från den 25 december 2013,
 - f) 40 940 kr från den 25 december 2014,
- allt till dess betalning sker.

CAB har bestridit yrkandet. Beräkningsgrunderna för det yrkade beloppet och sättet att beräkna ränta har godtagits som korrekt i och för sig.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER**E.K.**

E.K. har varit anställd som taxichaufför hos CAB. Han har utfört arbete enligt anställningsavtalet under åren 2009-2014 men har inte erhållit full lön för arbetet. Lönen var provisionsbaserad och beräknades som 36 procent av det belopp, exklusive mervädersskatt, som han körde in under Taxi Stockholms namn. Därutöver utgick en bonus om två procent på samma belopp. Lönekravet grundar sig på vad han enligt lönespecifikationerna har tjänat in efter skatteavdrag. CAB har endast betalat 88 907 kr (52 596+36 311+15 147). Ett belopp om 450 707 kr kvarstår obetalat. Den intjänade lönen har förfallit till betalning.

CAB

Det vitsordas att E.K. var anställd hos bolaget under åren 2009-2014 och att han utförde arbete enligt anställningsavtalet. Vidare är det riktigt att lönen var provisionsbaserad och att den beräknades som 36 procent av det belopp, exklusive mervädersskatt, som E.K. körde in samt att det därutöver utgick en bonus om två procent på samma belopp. Det bestrids dock att E.K. inte skulle ha erhållit full lön

för sitt arbete. Löneutbetalningar har i enlighet med vad parterna varit överens om skett på flera olika sätt:

- genom insättning på E.K:s bankkonto,
- genom att E.K. har tillgodogjort sig, helt eller delvis, den del av det inkörda beloppet som kunderna betalat kontant,
- genom att under år 2012 ett belopp om 36 133 kr enligt E.K:s anvisning har betalats ut till hans broder, Es.K.,
- genom att bolaget på E.K:s anvisning har betalat hans privata räkningar med sammanlagt 52 596 kr,
- genom att utbetalningar har gjorts till E.K:s vän M.S.,
- genom att E.K. erhållit kontanter dels från andra chaufförers redovisningar, dels från pengar som A.K. tagit ut från bankomat,
- genom andra ospecificerade utbetalningar om sammanlagt 60 645 kr.

Bolaget har på dessa olika sätt betalat den lön som E.K. haft rätt till enligt anställningsavtalet.

E.K.

Det belopp som har betalats har dels satts in på hans bankkonto (36 311+15 147 kr), dels betalats genom betalning av hans privata räkningar (52 596 kr). Det bestrids att han tillgodogjort sig någon del av det inkörda beloppet som kunderna betalat kontant. Vidare bestrids att lön har erlagts genom utbetalning till hans broder. Visserligen har 36 133 kr betalats ut till brodern men detta är inget som E.K. har känt till och brodern har inte gett honom någon del av detta utan förklarat att han kommer att behålla pengarna. Det bestrids att lön har betalats i övrigt på de olika sätt som CAB påstått.

UTVECKLING AV TALAN

E.K.

E.K. och A.K. härstammar från Iran. De har haft gemensamma vänner och varit relaterade till varandra genom att E.K. varit gift med A.K:s syster. Systemen kom till Sverige på grund av äktenskapet.

A.K. har drivit taxirörelse i form av CAB. E.K. erbjöds anställning i bolaget år 2009 och tackade ja. Anställningen var intermitterande.

Innan denna tvist uppkom hade E.K. bara erhållit tre lönespecifikationer avseende anställningen år 2009. Lön har bara betalats ut undantagsvis genom åren. Bakgrunden till detta är att det fanns en överenskommelse mellan E.K. och A.K. om att E.K. på sikt skulle bli delägare i taxirörelsen. Den inestående lönen skulle avräknas mot insatsen för att bli delägare, dvs. ersättningen för en del av aktierna. E.K. hade inkomster från annat håll och klarade sig ekonomiskt. Med hänsyn till relationen mellan dem litade E.K. på A.K. Därför krävde han inte att få ut den resterande lönen tidigare än som skett.

CAB

Det har inte funnits någon överenskommelse mellan E.K. och A.K. om att E.K. på sikt skulle bli delägare i taxirörelsen. Något sådant har aldrig varit på tal. Bakgrunden till att lönen kom att utbetalas på de olika sätt som angetts var att E.K. hade ekonomiska svårigheter och ville hålla lönen borta från Kronofogdemyndigheten. Därför betalades inte lönen alltid genom att pengarna sattes in på E.K:s bankkonto. Genom betalningar på andra sätt har emellertid E.K. erhållit full lön.

Allmänt om utbetalningarna av E.K:s lön

CAB har som rutin att A.K. en gång i månaden har ett möte med var och en av sina anställda. Mötet sker ofta i taxibilen eller på en bensinmack. Vid respektive möte redovisar den anställde för samtliga körrapporter som den anställde har haft under aktuell månad och för samtliga utlägg och servokörningar tillsammans med de kontanter som den anställde har erhållit från CAB:s kunder under den gångna månaden.

Med begreppet ”Inkört kontanter” som anges i löneredovisningen (lönespecifikationen) avses det sammanlagda belopp som CAB:s kunder har betalt kontant till CAB:s respektive anställd varje månad. För det fall en anställd väljer att till CAB redovisa det belopp som anges under rubriken ”Inkört kontanter” så kommer det inte att redovisas ett belopp under rubriken ”Underskott” på löneredovisningen. Om emellertid en anställd redan innan mötet har valt att tillgodogöra sig beloppet ”Inkört kontanter” eller vid mötet uppger att denne önskar behålla hela eller delar av det belopp som anges under rubriken ”Inkört kontanter”, görs ett motsvarande avdrag vid löneutbetalningen. Avdraget redovisas i löneredovisningen genom att motsvarande belopp som respektive anställd har tillgodogjort sig förs in under rubriken ”Underskott” i löneredovisningen. Om en anställd därutöver har haft eventuella utlägg under aktuell månad justeras beloppet under rubriken ”Underskott” med motsvarande summa.

Efter genomfört möte har löneredovisningen, dvs. lönespecifikationen, månatligen lämnats till respektive anställd antingen genom att (i) bilder på löneredovisningen har skickats med sms till den anställde, (ii) löneredovisningen från den föregående månaden har lämnats till respektive anställd vid det nästkommande månatliga mötet, eller (iii) CAB skickat löneredovisningen till den anställde genom brev på posten.

CAB har följt dessa rutiner även avseende E.K. Med anledning av att A.K. och E.K. har haft en nära personlig relation har A.K. även följt E.K:s anvisningar avseende betalning av den resterande delen av lönen (som anges under rubriken ”Kontoinsättning” respektive ”Utbetalt kontant” på löneredovisningen). Dessa anvisningar har E.K. lämnat vid de månatliga mötena men han har även lämnat instruktioner och önskemål i andra sammanhang. Därför har CAB inte vid varje löneutbetalningstillfälle utfört en kontoinsättning respektive en kontant utbetalning till E.K. i enlighet med löneredovisningen, utan lönen från CAB har reglerats på det sätt som E.K. och A.K. har kommit överens om vid varje tillfälle. Sådana överenskommelser har bland annat träffats avseende betalning av E.K:s

privata räkningar. Om de exempelvis kom överens om att E.K. skulle få privata räkningar betalda så minskades det belopp (angivet under t.ex. ”Kontoinsättning”) som E.K. annars skulle vara berättigad till.

Lön som erhållits genom kontantbetalning från CAB:s kunder

E.K. har behållit de betalningar som CAB:s kunder gjort kontant till E.K. Detta har redovisats under rubriken ”Underskott” i löneredovisningen. Under åren 2009-2014 har E.K. haft ett underskott redovisat på löneredovisningarna om totalt 318 759 kr. E.K. har därmed erhållit samma belopp i lön genom att E.K. har behållit den kontant inkomna betalningen från taxikunderna.

Lön som betalats ut till Es.K.

CAB har på E.K:s anvisning utbetalat lön till E.K:s broder Es.K:s plusgirokonto. Skälet till denna anvisning uppgavs vara bland annat att Es.K. skulle betala E.K:s privata räkningar. CAB har därför följt denna önskan från E.K. Utbetalningarna motsvaras i de flesta fall av rubriken ”Kontoinsättning” på löneredovisningarna. Under åren 2009-2014 har totalt 70 053 kr på E.K:s anvisning utbetalats som lön till Es.K:s konto.

Lön som betalats ut till M.S.

E.K. hyrde en lägenhet av sin vän M.S. Lägenheten användes till E.K:s personliga affärer. Efter överenskommelse betalade CAB hyran för lägenheten till M.S. som utbetalning av E.K:s lön. Under perioden 2009-2014 har totalt 19 000 kr på E.K:s anvisning utbetalats som lön till M.S:s konto.

Lön som E.K. har erhållit kontant

E.K. har även erhållit kontanter direkt från CAB som utbetalning av lön, utöver de kontanter som redovisas ovan. Flertalet av CAB:s chaufförer redovisar varje månad det belopp som CAB:s kunder har betalat kontant i taxibilen. När CAB har tagit emot kontanter från andra chaufförer så har CAB betalat ut lön med dessa kontanter till E.K. Detta framgår av löneredovisningar avseende andra taxichaufförer som för aktuell månad har redovisat inkörda kontanter. CAB har därefter antecknat när E.K. erhållit lön från de kontanter som inkommit från andra chaufförer.

Vid andra tillfällen har lön utbetalts kontant genom att A.K. har gjort uttag från en bankomat, vilket framgår av ingivna kontoutdrag. Kontanterna har sedan överlämnats till E.K.

Totalt har CAB under åren 2009-2014 utbetalat 81 105 kr kontant på dessa sätt till E.K.

Ospecificerade utbetalningar

Enligt löneredovisningarna har CAB betalat ytterligare 60 645 kr till E.K. under åren 2009-2014. Detta belopp har utbetalats till E.K. antingen i kontanter eller genom att CAB har betalt privata räkningar för E.K. CAB har dock inte lyckats få fram underlag på dessa betalningar. CAB gör dock gällande att all redovisad lön på löneredovisningarna verkligen har utbetalats till E.K.

E.K:s ekonomiska situation

E.K. har under en stor del av anställningsperioden haft skulder hos Kronofogdemyndigheten. Dessa skulder är skälet till att större delen av löneutbetalningarna har skett på andra sätt än genom utbetalning direkt till E.K:s bankkonto.

Att E.K. har haft skulder hos Kronofogdemyndigheten framgår av hans skattekonto där eventuell återbäring vid upprepade tillfällen har avräknats mot en kontoskuld hos Kronofogdemyndigheten.

E.K. har uppgett att han under de aktuella tidsperioderna även innehaft andra anställningar för att kunna öka sin lön. Detta ifrågasätts inte av CAB. Utifrån uppgifterna från Skatteverket kan dock utläsas att inkomsterna från dessa andra anställningar har varierat i storlek och generellt sett varit mycket små i förhållande till den lön som E.K. har erhållit från CAB.

Löneredovisningarna

CAB har åren 2011-2014 skickat löneredovisningar för CAB:s samtliga anställda till redovisningsbyrån Axioma Redovisning AB. Löneredovisningarna för E.K. har utgjort underlag till den av Axioma framställda årsredovisningen, de kontrolluppgifter som skickats till Skatteverket och den inkomstskatt som har betalats in till Skatteverket. Axioma har varje år under perioden 2011-2014 skickat kontrolluppgifter till E.K. Av kontrolluppgifterna framgår hur mycket E.K. har tjänat i bruttolön samt hur mycket E.K. har betalat i skatt. Dessa kontrolluppgifter överensstämmer med E.K:s löneredovisningar. CAB har inte mottagit någon reaktion från E.K. om att uppgifterna som skickats ut till E.K. skulle vara oriktiga.

E.K. har fått lönespecifikationer löpande under anställningsperioden men även vid ett flertal andra tillfällen. I samband med ett mål (T 9528-14) vid Solna tingsrätt ingav A.K. redan den 4 maj 2015 löneredovisningar för januari-april 2010 samt maj-augusti 2012. E.K. har därmed senast detta datum fått ta del av dessa löneredovisningar.

Vidare har E.K. begärt ersättning från sin a-kassa under hösten 2015. För att beviljas a-kassa var E.K. tvungen att skicka in bevis på att han hade arbetat under åren 2013 och 2014. E.K. skickade då in löneredovisningar från CAB för de månader han hade jobbat under åren 2013 och 2014. E.K. har alltså haft tillgång till dessa löneredovisningar eftersom han själv har skickat in dem till a-kassan.

Trots att E.K. således erhållit lönespecifikationer har han inte kommit med några invändningar avseende löneredovisningarna.

Övriga omständigheter

E.K. har inte bara haft tillgång till löneredovisningarna samt de kontrolluppgifter som skickats ut av Axioma, utan även på ett flertal sätt agerat gentemot andra myndigheter som om han har fått den lön som CAB har betalat ut. E.K. har även under samtliga år själv godkänt sin deklaration avseende den lön som har utbetalats av CAB. Detta har skett utan invändning om att nettolönen inte har utbetalats till E.K.

Utöver detta finns det även en handlägggaranteckning från Kronofogdemyndigheten daterad den 26 september 2013 i samband med ett överklagande av ett utmättningsbeslut, där det framgår att E.K. själv har varit i kontakt med myndigheten i anledning av förfrågan om en avbetalningsplan. E.K. uppgav då att han erhöll en inkomst från CAB på 16 000 kronor i månaden.

I målet T 9598-14 vid Solna tingsrätt behandlades också vissa omständigheter avseende E.K:s lön från CAB. E.K. anförde till tingsrätten att han hade erhållit lön från CAB.

E.K. har alltså under ett flertal år, gentemot Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och i en separat rättsprocess, vid ett flertal olika tidpunkter uppgett att han har erhållit lön från CAB och även använt sig av detta som argument för sina påståenden. Att E.K. nu påstår att han aldrig erhållit lönen kan inte ses som något annat än en efterhandskonstruktion på grund av relationen mellan E.K. och A.K.

E.K.

CAB har angett flera olika utbetalningssätt för lön till E.K. E.K. kan endast vitsorda att två av sätten har använts. Det är alltså riktigt att lön har betalats i viss utsträckning genom insättning på hans bankkonto och genom att arbetsgivaren betalat hans privata räkningar. Övriga betalningssätt är efterhandskonstruktioner.

Det bestrids att E.K. ska ha gett instruktion att betala ut lön via Es.K. Es.K. och A.K. känner varandra sedan länge och har haft en del affärer ihop. E.K. har inte haft med dessa affärer att göra. Det kan i och för sig vitsordas att CAB har satt in pengar på Es.K:s konto men detta har inget med E.K. att göra. Han har inte fått några pengar från sin broder. Det kan särskilt noteras att det inte på kontoutdragen i meddelandefältet anges hans namn i samband med utbetalningar till Es.K.

M.S. har inte hyrt ut någon lägenhet till E.K. M.S. har inte heller fått någon instruktion att agera mellanhand vid utbetalning av lön till E.K.

Det vitsordas att E.K. haft vissa skulder hos Kronofogdemyndigheten. Det vitsordas även att han fått del av årliga kontrolluppgifter och att han inte protesterat mot dessa. Han har varit anställd och arbetat under aktuella perioder. Han har räknat med att han skulle få sin lön senare, antingen genom utbetalningar eller genom att han fick köpa in sig i rörelsen, varvid lönefordran skulle dras av kapitalinsatsen vid förvärv av aktier i svarandebolaget.

Det av motparten åberopade målet vid Solna tingsrätt har inget med nu aktuell lönetvist att göra. Det avser inte ens samma parter då svaranden i den processen var A.K. personligen. Det är möjligt att A.K. ingav vissa lönespecifikationer i det målet, dock långt ifrån alla.

Påståendet om hur det ska ha gått till när E.K. efter att han avslutat sin anställning hos CAB ansökte om a-kassa kan inte vitsordas då det är felaktigt i sak. Det noteras särskilt att det redan av motpartens ingivna handlingar framgår att det finns en direkt kommunikation mellan arbetsgivaren och a-kassan.

Att E.K. godkänt sina egna deklARATIONER vitsordas i och för sig. Det betyder dock inte att han har fått ut sin lön. Han kunde inte få ut sin lön genom att vända sig till Skatteverket. Han var helt övertygad om att han skulle få sin lön förr eller senare på sätt som tidigare har angetts.

Beträffande handläggaranteckningen hos Kronofogdemyndigheten så är det korrekt att han arbetade hos CAB och hade rätt till lön. Anteckningen betyder inte att han har fått ut sin lön. Det var själva inkomsten som sådan som hade betydelse i ärendet hos Kronofogdemyndigheten.

UTREDNING

E.K. har hörts under sanningsförsäkran. På hans begäran har även vittnesförhör hållits med Es.K.

A.K. har hörts under sanningsförsäkran. På CAB:s begäran har även vittnesförhör hållits med Mi.S, M.S.P, D.F. och Z.N.

Skriftlig bevisning har lagts fram.

DOMSKÄL

Parterna är ense om att E.K. var anställd hos CAB och att han arbetade periodvis för bolaget under åren 2009-2014 samt att han under anställningarna tjänade in lön med det belopp som han har angett. Vidare är parterna överens om att i vart fall en del av lönen är betalad. Lönen betalades genom att bolaget dels gjorde insättningar på E.K:s bankkonto med totalt 51 458 kr, dels betalade hans personliga räkningar med sammanlagt 52 596 kr, dvs. allt sammanlagt 88 907 kr. Det som parterna är överens om har betalats, har E.K. avräknat från sin lönefordran. E.K. har nu gjort gällande att ett belopp om 450 707 kr kvarstår obetalat, medan CAB har invänt att även den delen är betalad.

Frågan i målet är alltså om E.K. till fullo har fått ut sin förfallna lön. Det är CAB som har att styrka att lönen är till fullo betalad.

Inledningsvis kan noteras att parterna är ense om att CAB varit bundet av ett kollektivavtal för taxibranschen, Taxiavtalet - förare, som slutits mellan Biltrafikens Arbetsgivareförbundet och Svenska Transportarbetareförbundet. E.K. har åberopat den version av avtalet som avsåg perioden 1 juli 2013-30 juni 2016 och särskilt pekat på regeln i 5 § 2 mom, där det föreskrivs att en förare ska kvittera

avlöningen där avlöningen inte utbetalas genom bank, postgiro eller på annat betryggande sätt. Visserligen har CAB inte lagt fram några kvittenser från E.K. enligt vilka han skulle ha tagit emot lön. Detta hindrar dock inte att CAB i rättegången på annat sätt styrker att lönen är betalad.

CAB har gjort gällande att den påstått obetalade lönen har betalats på flera olika sätt enligt följande:

- genom att E.K. har tillgodogjort sig vad kunderna betalat kontant med sammanlagt 318 759 kr,
- genom att E.K. erhållit kontanter om sammanlagt 81 105 kr dels från de kontanter som andra chaufförer har redovisat till arbetsgivaren, dels från pengar som A.K. tagit ut från bankomat,
- genom att under år 2012 ett belopp om sammanlagt 70 053 kr enligt E.K:s anvisning har betalats ut till Es.K.,
- genom att ett belopp om sammanlagt 19 000 kr enligt E.K:s anvisning har betalats ut till M.S.,
- genom ospecificerade utbetalningar om sammanlagt 60 645 kr.

Som förklaring till de varierande sätten att betala lönen på har bolaget anfört att E.K. hade skulder hos Kronofogdemyndigheten, att han ville hålla lönen borta från utmätning och att han därför ville undvika att pengar sattes in på hans bankkonto. Till stöd för att de åberopade betalningarna har skett har bolaget åberopat bevisning som hänför sig till de olika betalningssätten samt bevisning som mer allmänt ska ge stöd åt att lönen är till fullo betalad.

CAB har alltså till en början gjort gällande att E.K. som lön har tillgodogjort sig vad kunderna betalat kontant med sammanlagt 318 759 kr. E.K. har förnekat att han behållit några kontanter från kunderna. CAB har lagt fram lönespecifikationer och uppgifter om vilka rutiner som gällt för löneutbetalningar hos företaget. Av denna utredning framgår följande. Bolaget har en rutin som innebär att chaufförerna kan välja mellan att behålla kontanter som kunderna lämnat som betalning och att redovisa och lämna kontanterna till arbetsgivaren. Kunderna betalar regelmässigt med kort men de kontanta betalningarna kan uppgå till några tusen kronor per månad. Tidigare var det vanligare med kontant betalning och då kunde beloppet vara upp emot tio tusen kr per månad. Om en chaufför väljer att behålla kontanter görs en avräkning vid den månatliga löneutbetalningen. Avräkningen anges på lönespecifikationen, varvid beloppet som chauffören behållit redovisas som ett underskott. Chauffören lämnar ingen kvittens på att en del av lönen tagits emot på detta sätt. Lämnas kontanterna till arbetsgivaren ges däremot en kvittens till chauffören på att beloppet tagits emot.

Lönespecifikationerna och utredningen om bolagets rutiner har enligt tingsrätten ett bevisvärde för att E.K. har erhållit lön på det sätt som CAB har gjort gällande i denna del. Endast genom denna utredning är det emellertid inte styrkt att E.K. fått ut lön genom att behålla pengar som kunderna lämnat som betalning för körningar.

När det gäller CAB:s påstående att E.K. har erhållit kontanter om sammanlagt 81 105 kr från de kontanter som andra chaufförer har redovisat till arbetsgivaren och

från uttag från bankomat, har bolaget som bevisning lagt fram andra chaufförers lönespecifikationer, kopior av handskrivna lappar med noteringar av A.K. och kontoutdrag som visar att pengar tagits ut från en uttagsautomat. Utredningen i denna del ger i någon mån stöd för bolagets påstående, men handlingarna har, även i förening med vad som i övrigt framkommit, ett lågt bevisvärde.

Vidare framgår av utredningen att CAB ett flertal gånger har satt in pengar på ett konto som tillhör Es.K. Es.K. har under förhöret med honom uppgett att A.K. hade lånat pengar av honom och att han uppfattade inbetalningarna som avbetalningar på det lånet. Dessa uppgifter bedömer visserligen inte tingsrätten som fullt trovärdiga. Av detta förhållande följer dock inte att betalningarna måste ha avsett lön till E.K. Insättningarna kan ha avsett andra saker. Inget har heller framkommit som tyder på att E.K. har gett någon betalningsanvisning till A.K. med denna innebörd. För att det varit fråga om lön till E.K. talar emellertid den omständigheten att det beträffande några kontoinsättningar anges ”LÖN” i kontoutdragets meddelandefält och att Es.K. såvitt framkommit aldrig har arbetat för CAB. Vad som framkommit i denna del ger därför visst stöd åt bolagets påstående att inbetalningarna har varit avsedda för E.K.

Vidare har det lagts fram kontoutdrag som tyder på att pengar vid tre tillfällen har satts in på ett bankkonto som tillhör M.S. Vad dessa pengar har avsett är dock oklart. Här står bara A.K:s uppgifter mot E.K:s och det finns ingen anledning att ge den enes uppgifter företräde framför den andres.

Någon närmare utredning som ger stöd för de påstådda ospecificerade utbetalningarna om sammanlagt 60 645 kr har inte lagts fram.

CAB har utöver detta framhållit en rad andra omständigheter som bolaget anser allmänt talar för att E.K. har fått ut sin fulla lön:

- Bolaget har redovisat löneutbetalningarna för Skatteverket och betalat in preliminär skatt på lönen enligt lönespecifikationerna.
- E.K. har erhållit kontrolluppgifter och för Skatteverket deklarerat full lön.
- E.K. har löpande fått lönespecifikationer från bolaget utan att reagera på att något skulle vara felaktigt.
- E.K. ansökte om ersättning från a-kassan hösten 2015 och ingav då lönespecifikationer för de månader han hade arbetat under åren 2013 och 2014.
- E.K. uppgav för Kronofogdemyndigheten i september 2013 att han hade en inkomst på 16 000 kr per månad.

E.K. har bekräftat att bolaget betalat in preliminär skatt på lönen, att han deklarerat som om lönen var till fullo betald och att han lämnade den angivna inkomstuppgiften till Kronofogdemyndigheten. När det gäller påståendet om att han ska ha erhållit lönespecifikationer löpande, har han uppgett att han, med undantag för några enstaka specifikationer år 2009, inte fick ut specifikationerna förrän efter den sista anställningens upphörande och först efter att han begärt att få dem.

E.K. har som förklaring till att han inte tidigare än som skett krävt att få ut sin lön gjort gällande att A.K. i samband med att han och dennes syster gifte sig år 2010 uppgav att han på sikt skulle kunna bli delägare i taxirörelsen, att lönen därför enligt vad de kom överens om bara betalades ut med mindre belopp efter behov, att resterande del fick vara inestående som en insats i rörelsen och att tanken var att han skulle bli delägare när den innehållna lönen på ett ungefär motsvarade värdet på en taxibil, ca 400 000 kr. Vidare har han uppgett att han under åren hade arbetsinkomster från annat håll och att han och hans hustru hade tillräckligt god ekonomi för att klara sig utan full lön från CAB.

Det nu sagda innebär sammanfattningsvis att det föreligger en rad omständigheter som med varierande styrka talar för att E.K:s lön helt eller delvis är betalad. Tingsrätten bedömer det som troligt att lön har betalats till honom med högre belopp än vad han själv uppgett. I avsaknad av andra kontoinsättningar än de som E.K. har godtagit och kvittenser från honom på mottagen lön, finns det dock inget som klart visar att lön har betalats till honom i större utsträckning än vad han själv har erkänt. Hans uppgift om överenskommelsen att han på sikt skulle bli delägare i taxirörelsen är inte så osannolik att den utan vidare kan avfärdas som en efterhandskonstruktion. Detta kan vara förklaringen till att han inte tidigare än som skett agerat för att få ut lönen.

Vid en sammanvägd bedömning av allt som framkommit anser därför tingsrätten att bolaget inte lyckats styrka att lön har betalats i större utsträckning än vad E.K. har erkänt. CAB ska därför åläggas att till honom betala 450 707 kr jämte ränta. Om sättet att beräkna ränta råder inte tvist.

Parterna är ense om att CAB redan betalat preliminär skatt på lönen och att beloppet 450 707 kr därför är en nettolön.

Vid denna utgång ska CAB ersätta E.K:s rättegångskostnader och rätts-hjälpskostnader. Den begärda ersättningen för rättegångskostnader har CAB vitsordat som skälig i och för sig. Den av Kjell Nordenås begärda ersättningen enligt rättshjälpslagen bedömer tingsrätten som skälig.

DOMSLUT

1. Sollentuna CAB AB ska till E.K. betala lön med 450 707 kr samt ränta enligt 6 § räntelagen på
 - a) 58 548,64 kr från den 25 december 2009,
 - b) 17 278 kr från den 25 december 2010,
 - c) 54 810,64 kr från den 25 december 2011,
 - d) 144 094,87 kr från den 25 december 2012,
 - e) 135 034,55 kr från den 25 december 2013,
 - f) 40 940 kr från den 25 december 2014,allt till dess betalning sker.
2. Kjell Nordenås tillerkänns ersättning enligt rättshjälpslagen med 69 196 kr, varav 51 667 kr för arbete, 3 690 kr för tidsspillan och 13 839 kr för mervärdesskatt.

3. Sollentuna CAB AB ska ersätta E.K. för rättegångskostnader med 153 725 kr, varav 150 925 kr avser ombudsarvode, samt ränta på förstnämnda belopp från dagen för denna dom till dess betalning sker.

4. Sollentuna CAB AB ska ersätta E.K:s rättshjälpskostnader med 69 196 kr enligt den fördelning mellan staten och E.K. som Rättshjälpsmyndigheten bestämmer.